

ΞΑΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Ο ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ ΕΡΩΣ ΤΗΣ ΜΑΤΑ ΧΑΡΙ

Σε ποιόν είχε δώσει την καρδιά της ή περίφημη χορεύτρια και σατανική κατασκοπός, Μάτα και Μάρκωφ. Το μυστήριο της γνωριμίας δυο τραγικών πλασμάτων. Η περίφημη επαυλις του Νείγυ. Πώς έφανερε η Μάτα Χάρι τα θύματα της. Ο Μάρκωφ στο Μέτωπο. Ο τραυματισμός του. Η Μάτα Χάρι νεοκίρμος του Έρυθρου Σταυρού. Η τελευταία της προδοσία. Ο τυφεκισμός της, κτλ. κτλ.

Ν και έχουν γραφεί άπειρα πράγματα — τόμοι ολόκληροι — για τη δράση της θηλικής κατασκόπου, της περίφημης χορεύτριας Μάτα Χάρι, ύπαρχει εν τούτοις μία σελίδα της ζωής της που είναι τελείως άγνωστη και η οποία άπεκαλύφθη τελευταία. Πρόκειται για τόν μοναδικό έρωτα της ζωής της. Έχει γραφεί ότι πολλοί, παραπολλοί άνθρωποι, έρωτώθηκαν τρελλά την Ξακωνστή άρχικατάσκοπο. Μά έκεινη; Άγάτησε ποτέ της κανένα; Και ποιος ήταν ο εύτυχής αυτός θνητός που κατάκτησε την άστατη καρδιά της μαγευτικής Σειρήνας; Αουπόν, τόν φλογερό και άληθινό έρωτα της Μάτα Χάρι θά σάς διηγηθούμε σήμερα.

Έκει κάτω στόν θεσμό 'Ιθριού ήλιο, μέσα σ' ένα άπ' τά ελάχιστα μοναστήρια της 'Ισπανίας που δέν διαλύθηκαν άκόμα, κάθεται όλη την ήμέρα στόν κήπο και ήλιάζεται ένας μοναχός τυφλός. Άπ' τό μελαχρονό, ήλικιασμένο και γεμάτο ρυτίδες πρόσωπό του μπορεί νά μαντέψει κανένας ότι ο άνθρωπος αυτός έχει ύποφέρει πολλές κακουχίες, σωματικές και ψυχικές, στη ζωή του. Η κνήσεις τόν ώστόσο είνε άργές και ήρεμες και μιλάει πάντα άργά-άργά, με φωνή ισιανή.

Όταν πεύα καταλάβει ότι βράδιασε, ο τυφλός μοναχός σηκώνεται άπ' τη θέσι του και με τό ραβδί του στο χέρι τραβάει σιγά-σιγά για τό κελλί του. Έκει γονατίζει και μένει για πολλή ώρα προσευχόμενος για την ψυχή κάποιου γυναίκας, μιας γυναίκας που πέθανε πολύ άμαρτωλή. Για την ψυχή της Μάτα Χάρι!...

Ο τυφλός αυτός καλόγερος είνε ο μόνος άνθρωπος που άγάτησε πραγματικά ή Μάτα Χάρι και πού έξ αίτίας του, άθελά του, ή Ξακωνστή χορεύτρια βάδισε προς τόν θάνατο. Γιατί ο τυφλός μοναχός δέν ήταν πάντα τυφλός, δέν ήταν πάντα καλόγερος. Ήταν άλλότε άξιωματικός τού ρωσικού στρατού, γνωστός για τη μόρφωσή του και την άνδρεία του. Όνομάζετο Μάρκωφ και είχε βαθμό ύλάχου.

Πώς και πού είχε γνωριστεί μαζί του ή φημισμένη χορεύτρια και κατασκόπος; Κανένας δέν τό γνωρίζει. Γιατί ή Μάτα Χάρι πήρε τό μυστικό αυτό μαζί της στόν τάφο, ο δέ καλόγερος δέν μιλάει ποτέ, μά ποτέ του, για τό ζήτημα αυτό. Τό μόνο γνωστό είνε ότι τά δυο αυτά μοιραία πλάσματα άγατήθηκαν άλλότε τρελλά και παράφορα. Και μολονότι τόν περισσότερο καιρό κατόπιν ζώσαν χωριστά και μακριά ο ένας άπ' τόν άλλο, έπειδή ή Μάτα Χάρι ήταν ύποχρεωμένη νά πηγαίνει τότε στη Γαλλία και τότε στην Άμερική, όπου την έστέλνε ή γερμανική κατασκοπεία, ή άγάτη τους δέν έλαττώθηκε καθόλου.

Λίγους μήνες πρό τού Εύρωπαικού πολέμου, ο ύλαρχος Μάρκωφ τοποθετήθηκε ως βοηθός τού Ρώσου στρατιωτικού ακόλουθου, στο Παρίσι, όπου από έτών ήταν εγκατεστημένος κι' ο πατέρας του. Πάμπλουτος Ρώσος κτηματίας, μόλις τό έμαθε αυτό ή Μάτα Χάρι, έζήτησε σχεδόν άιαιτητικώς άπ' τη γερμανική κατασκοπεία νά τη χρησιμοποιούν στο έξής όσο τό δυνατόν περισσότερο στη Γαλλία, για νά βρισχεται κοντά στόν λατρευτό της.

Η άξιόσι της αυτή έγινε άμέσως δεκτική χωρίς την παραμικρή αντίρρηση, γιατί ή όφραία Μάτα ήταν φίλη τού Κρόουτς.

Έτσι ή Μάτα Χάρι άγόρασε μία όφραία μικρή έπαυλι στο προάστειο τού Παρισιού Νείγυ κι' άρχισε νά δέχεται εκεί πολλούς Γάλλους πολιτικούς και άνώτερους άξιωματικούς, άπ' τούς όποιους συνηθίζονε δίνε πληροφορίες της ζήτοσαν οι Γερμανοί. Στην έπαυλι της αυτή σύναζε κι' ο ύλαρχος Μάρκωφ, και τη νύχτα, όταν έφηναν πεύα οι άλλοι έπισκέπται, αυτός έμενε μαζί με την άγατημένη του χορεύτρια.

Άργότερα όμως, όταν ο πόλεμος άναψε για καλά κι' έστάλη στό δυτικό μέτωπο μία ρωσική μεραρχία, ο Μάρκωφ διετάχθη ν' αναλάβη τη διοίκηση μιας ήπεικού της μεραρχίας αυτής, στόν τομέα τού Σεμίν ντε Ντάι. Έτσι, οι δυο έρωτευμένοι

χωρίστηκαν Ξαφνικά, γιατί ή Μάτα Χάρι έπρεπε νά μένη στο Παρίσι, για νά ένεργή κατασκοπεία για λογαριασμό τής Γερμανίας.

Πέρασαν στο μεταξύ άρκετά μήνες, και στο διάστημα αυτό οι δυο έρωτευμένοι επικοινωνούσαν άραιά-άραιά δι' άλληλογραφίας.

Κατά τά μέσα τού 1915 ή βρετανική κατασκοπεία έιδοποίησε τη γαλλική, ότι ή Μάτα Χάρι ήταν πρόκτωρ τών Γερμανών, ύπερ τών όποιων έκανε έντονη κατασκοπεία στό γαλλικό έδαφος. Οι Γάλλοι άναστατώθηκαν. Άν ή γυναίκα εκείνη, που είχε στενές σχέσεις κι' έδινε καθημερινώς ένα πλήθος πολιτικών και άνοτάτων άξιωματικών, ύπηρετούσε πραγματικά τούς Γερμανούς, θά ήταν πολύ επικήδνη, όλεθρία για τη Γαλλία.

Πέντε άπό τούς πιο ίκανούς κατασκόπους τού περιφήμου ζου Γραφίου τού Γαλλικού Γεν. Στατηγείου, διετέθηκαν τότε για νά παρακολουθούν κι' όλη την άπαιτούμένη λεπτότητα την περίφημη χορεύτρια. Την έλοχη αυτή άκριβώς, ή Μάτα Χάρι πούλησε Ξαφνικά την έπαυλι τού Νείγυ μ' όλα τά επιπλά της κι' έτοποθέτησε τά διαμαντικά της στο χρηματοκιβώτιο μιας παρισινής Τραπεζής.

Στους φίλους και θαυμαστές της που τη ρώτησαν Ξαφνιασμένοι, σε τί όφειλετο ή μεταβολή εκείνη, ή Μάτα Χάρι έδήλωσε μελαγχολικά: — Άποφάσισα νά καταταχθώ στόν Έρυθρό Σταυρό και νά ύπηρετήσω τη Γαλλία ως νοσοκόμος. Φεύγω αύριο για τη μικρή πόλι Βύτελ, στόν τομέα τού Σεμίν ντε Ντάι.

Μά γιατί έκει; τη ρώτησαν ο φίλοι της. Ο τομέας τού Σεμίν ντε Ντάι είνε ο πιο επικίνδυνος άπ' όλους και ή πόλις τού Βύτελ βομβαρδίζεται συχνά από τά έχθρικά αεροπλάνα.

— Αυτό μου είνε άδιάφορο, άπάντησε σταθερά ή Μάτα Χάρι. Δέν μ' ενδιαφέρει για τη ζωή μου. Πηγαίνω στο Βύτελ γιατί έκει, σ' ένα νοσοκομείο, κοιτάει βαρειά πληγωμένος ο άνθρωπος που άγαπάω.

Πραγματικώς, ή Μάτα Χάρι δέν έλεγε παρά την αλήθεια. Την προηγούμενη άκριβώς ήμέρα είχε συναντήσει στό όδρομο με τόν πατέρα τού Μάρκωφ, ο όποιος ήξερε τόν σύνδεσμό της με τόν γυνό του κι' ο όποιος της άνήγγειλε ότι τό παιδί του είχε τραυματισθεί σοβαρά στο κεφάλι, τόσο σοβαρά μάλιστα, ώστε κινδύνε να μείνη για πάντα τυφλός! Άκόμη ο γηραιός Μάρκωφ την έπληροφόρησε ότι ο γυιός του είχε μεταφερθεί σ' ένα άπ' τά στρατιωτικά νοσοκομεία της Βύτελ.

Κατανοηκνημένη κι' άνήσυχη τρομερά ή Μάτα, άποφάσισε νά τρέξει άμέσως κοντά στόν άγαπημένο της. Μά πώς θά τό κατόρθωνε αυτό; Στους τομείς τών έπιχειρήσεων δέν μπορούσε νά πάη κανένας χωρίς νά είνε ή άξιωματικός, ή στρατιώτης, ή νοσοκόμος. Η όφραία χορεύτρια δέν άγγησε νά πάρη την ήρωική απόφασι. Θά κατετάσσετο στόν Έρυθρό Σταυρό, θά γινόταν νοσοκόμος και άίτηρχε κοντά στόν άνθρωπο που έλάτρευε. Ρήγορα-ρήγορα έτεκονόμηση με τόν μυστηριώδη άρχικατάσκοπο, ο όποιος διηύθυνε όλους τούς Γερμανούς κατασκόπους τού Παρισιού, και τού άνήγγειλε ότι ήταν άπόλυτη ανάγκη νά πάη νά μείνη για λίγον καιρό στο Βύτελ.

— Έστω, της άπάντησε εκείνος, που ήξερε πολύ καλά ότι ή επιθυμία της είχαν τη δύναμη διαταχών κι' ότι συνεπώς δέν μπορούσε νά της άρνηθή. Έστω, κυρία, νά πάτε άφού τό επιθυμείτε τόσο. Ίσως μάλιστα άπό κει πέρα νά μπορέσετε νά μάς στείλετε χρήσιμες πληροφορίες.

Άμέσως κατόπιν ή Μάτα Χάρι άνέθεσε σε ισχυρά φίλικά της πρόσωπα νά της τελειώσουν τό ταχύτρον την ύπόθεσι της κατατάξής της στόν Έρυθρό Σταυρό και της άποστολής της στο νοσοκομείο τής Βύτελ, όπου νοσηλεύταν ο ύλαρχος Μάρκωφ.

Έτσι, έπειτ' άπό τρεις μέρες, ή κοσμοξαικουμένη χορεύτρια, γνιμής με την άπλή κάτασχη στολή της νοσοκόμου, έφτασε στο νοσοκομείο τής Βύτελ κι' έτρεξε με λαχάρα και χτυποκάρδι στην αίθουσα όπου νοσηλεύταν ο λατρευτός της. Μόλις τόν αντίκρυσε, με τό κεφάλι φασιομένο μέσα στους λευκούς έπιδέσους, γονάτισε πλά στο κρεβάτι του κι' άρχισε νά τού φιλή τά χέρια κλαίγοντας.

Άπό την ήμέρα αυτή, ή Μάτα Χάρι περνούσε τόν περισσότερο καιρό της στο προκέφαλο τού άγατημένου της. Μά τίς ώρες που δέν βρισκόταν κοντά του, άπρηχόλειτο με την άλλη δουλειά της, την κα-

Η Μάτα Χάρι.

ΠΩΣ ΕΒΛΕΠΗΝ ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΠΕΡΙΗΓΗΤΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η ΑΘΗΝΑ ΠΡΟ ΕΚΑΤΟ ΕΤΩΝ

(Από το ταξιδιωτικό βιβλίο του Γάλλου περιηγητού Ζ. Μπουσόν)

ΔΟΥ σήμερα μία ακόμα ενδιαφέρουσα σελίδα από τις ταξιδιωτικές εντυπώσεις του Γάλλου περιηγητού Ζ. Μπουσόν, σχετική με το Δαφνί και με τα ιστορικά μνημεία του.

Τό μοναστήρι του Δαφνίου — γράφει ο Μπουσόν — που ετιμάτο επ' όνοματι του Αγίου Βασιλείου — και επί Φραγκοκρατίας του Αγίου Βενεδίκτου — είνε σήμερα πάλι εγκαταλελειμμένο. Μονάχα ένα μικρό παρεκκλήσιο πολύ αρχαίου ρυθμού υπάρχει κοντά του. Πρόκειται ίσως για κανένα οικογενειακό τάφο, πάνω απ' τόν όποιο ύψωσαν τό παρεκκλήσιο αυτό, γιατί μπαινόντας στό έρεισμα υπόγειο του, βρήκαν δυό ανασκαμμένους τάφους, του τετάρτου ή του πέμπτου ασαφώς αιώνας. Ο λαός φαντάζεται πάντα δέν συμβιβάζόντουσαν καθόλου με τό ανατολίτικο ραζάτι τους. Προτιμούσαν λοιπόν να έξακολουθήσουν ήσυχά τό δρόμο τους, παρά να ένοχληθούν για λίγα χρήματα ή για λίγα τρέφια, που θα κατόρθωναν ν' αποσπείρουν από τους καλογήρους.

Ότι υπάρχουν θησαυροί μέσα στους τάφους, κ' έτσι κανένας απ' αυτούς δέν μένει απαραβίαστος.

Εξωτερικά, τό μοναστήρι αυτό ήταν άλλοτε περιτειχισμένο και τό τείχος του αυτό — ένας παντότοιχος μάλλον — τό είχε προστατεύσει άρχαίτες φρούδες από τις εφορολογίες των τουρκικών άποσπασμάτων που περνούσαν από κει. Γιατί για να μπουν μέσα οι Τούρκοι, έπρεπε να κατέβουν απ' τ' όλογά τους, να περάσουν από μία στενή και χαμηλή πορτούλα και να υποβληθούν σ' ένα σωρό διατυπώσεις που δέν συμβιβάζόντουσαν καθόλου με τό ανατολίτικο ραζάτι τους. Προτιμούσαν λοιπόν να έξακολουθήσουν ήσυχά τό δρόμο τους, παρά να ένοχληθούν για λίγα χρήματα ή για λίγα τρέφια, που θα κατόρθωναν ν' αποσπείρουν από τους καλογήρους.

Από τό μοναστήρι δέν μένουν πειά θρησκεία παρά ή εκκλησία και μερικά απομεινάρια τειχών ελληνικών, βυζαντινών και φραγκικών. Μά αν παραμερίσει κανείς τις ψηλές και πυκνές τσουνιίδες που σκεπάζουν όλο τό έδαφος, θα δει σε τριών ποδών ύψος έξω από τό χωμα όλη τη σειρά των σπηλιών της παλαώς μονής των Βενεδικτινών.

Μέσα στην εκκλησία, όλα είνε βυζαντινού ρυθμού. Μπροδ στό άγιο βήμα, τό έδαφος ήταν στρωμένο με μαρμαρένια μωσαϊκά διαφόρων χρωμάτων, μά όλα σχεδόν τά έχουν αποσπάσει οι διάφοροι έπιδρομείς που πέρασαν από κει. Ο θόλος έπίσης του λαού, ό όποιος έχει φρόντο χρυσό, είνε στρωμένος με μωσαϊκά που παριστάνουν τό κεφάλι του Χριστού σε τεράστιο μέγεθος και τους διάδεκα άποστόλους όλόγυρά του. Ο θόλος αυτός στηρίζεται σε τέσσερες μεγάλες άψίδες που τις υποβάστανον ύψηλοί στύλοι. Πλάι στό ναό βρισκονται οι τάφοι των Γάλλων δούκων των Αθηνών.

Σε λίγων βημάτων άπόστασι έξω από τό μοναστήρι, ή θεά άπλώνεται μαγευτική. Η θάλασσα μοιάζει από κει σαν μία μεγάλη λίμνη που την κλείνει ή Σαλαμίς και τά βουνά των Μεγάρων. Σ' αυτό τό μέρος περίμενε ό ελληνικός στόλος τους Πέρσας, όταν έδωσε μαζί τους την ιστορική ναιμαχία των αιώνων.

Γενικά, όλες ή αναμνήσεις έδώ είνε γεμάτες μαγεία. Πιο μακριά, δεξιά, φαίνεται τό βουνό Καραϊ, όπου ό μέγας άρχων των Αθηνών Γκω ντε λα Ρος κατατροπώθηκε τό 1256 από τόν πρίγκιπα της Αχαΐας Γουλιέλμο Βιλλαρδουίνου και στάλθηκε κατόπιν διαφροδόμενος στόν βασιλέα της Γαλλίας Άγιο Λουδοβίκο, ό όποιός βμας τόν άπε-

τασκόπεια. Και στην περίπτωση αυτή προσέφερε τη μεγαλύτερη εκδούλευσι στην Γερμανία. Την εποχή εκείνη οι Γάλλοι ετοίμαζαν μία μεγάλη έπίθεσι στόν τομέα του Σεμιν ντε Ντάι, και τό κέντρο συγκεντρώσεως στρατευμάτων και πολεμικού υλικού ήταν ακριβώς ή Βύτελ. Τό σχέδιο αυτό τό Γαλλικό Στρατηγείο τό έλληροφορήθη έγκαιρώς ή Μάτα Χάρι και τό έπρόδωσε στους Γερμανούς μ' όλες τις λεπτομέρειες. Έτσι, όταν έγινε ή γαλλική έπίθεσις, άπέτυχε οικτρά.

Η γαλλική κατασκόπειά βμας δέν άργησε να μάθη όριστικά αυτή τη φορά, από τους κατασκόπους που είχε στη Γερμανία, ότι ό προδότης του σχεδίου της έπιθέσεως της Βύτελ ήταν ή Μάτα Χάρι. Κατόπιν αυτού ή φράια χορευτικά συνελήφθη και τουφεκίστηκε. Για τόν τουφεκισμό της έχουμε γράψει έκτενώς στο «Μπουκέτο».

Ο βαρχός Μάρκοφ, ό άγαπημένος της Μάτα, βγήκε απ' τό νοσοκομείο τυφλός, συνεισεία του τραυματός του και με την καρδιά ραγιαμένη ύστερα απ' τό τραγικό και οικτρό τέλος της γυναίκας που έλάτρευε. Η ζωή δέν τόν ευχαριστούσε πειά. Κι' άποτραβήχτηκε στο Ισπανικό μοναστήρι, που αναφέρουμε στην άρχή. Έγινε μοναχός κ' έδώρησε σ' αυτό όλη του την περιουσία...

λευθέρωσε και τόν άποκατέστησε. Έπειτ' από τέσσερα χρόνια, στόν τίλο του δούκος των Αθηνών.

Μαζυρότερα ακόμα, σ' ένα λόφο που δεσπόζει στους δρόμους των Μεγάρων, της Κορίνθου και των Θηβών, βρισκονται τά έρείπια ενός φρουραρχικού πύργου, του όποιου ό Φράγκος άρχων, ευκατερίδης και ληστής συγχρόως, φορολόγούσε άγρίως τους ταξιδιωτές, οι όποιοι είχαν την άπερισκεψία να περάσουν από κει.

Η μεγάλη ζέστη που άρχίζει στην Αθήνα από τόν Μάρτη, αναγκάζει τους πλουσίους κατοίκους της, και προπάντων τους Ξένους, να την εγκαταλείψουν. Μερικοί απ' αυτούς πηγαίνουν να βρουν λίγη δροσιά κάτω απ' τά φύλλωματα των έξοχικών τους σπιτιών στα Πατήσια. Άλλοι κατεβαίνουν στόν Πειραιά για ν' ανατρεφούν τη θαλασσινή άγρια. Άρκετοί τέλος καταφεύγουν στα δροσερότατα χωριά Μαροδοί και Κηφισιά, όπου έχουν χτισει μερικά σάτια.

Την Κηφισιά την προτιμούσαν κ' οι Τούρκοι για τόν παραθερισμό τους, μά από τά σάτια τους δέν σώζεται πειά κανένα. Τά σάτια που έχουν χτισει τώρα οι Αθηναίοι κ' οι Ξένοι, είνε μικρά βέβαια, μά κομψά και χαριτωμένα. Πραγματικά δε ή Κηφισιά είνε πολύ εύχρηστη. Υπάρχουν εκεί άφθονα νερά κ' ένα σωρό ποικίλες δέντρου που ξεκουράζουν τό μάτι. Τά γειτονικά βουνά την προστατεύουν από τους άνέμους που σπνώνουν σύννεφα σκόνη και συγχρόως κόβουν τη θερμότητα του άέρος.

Μου είχαν πει ότι λίγο πιο πέρα απ' την Κηφισιά, κοντά τό Μονομάτι, υπάρχει ένας φράγκικος πύργος, στο βάθος κάποιας χαράδρας που άποτελει μία απ' τις πηγές του Κηφισού. Μία Κυριακή λοιπόν ξεκίνησα έφίλος μαζί με μερικούς Έλληνες φίλους μου για να ξεσκρβώσω την άκρίβεια των πληροφοριών που μου είχαν δώσει. Σε μισή λεύγα άπόστασι από την Κηφισιά που την άφίνει κανείς δεξιά του, βλέπει μία μεγάλη χαράδρα, στο βάθος της όποιας κλυδών όρμητικά τά νερά του Κηφισού. Στην είσοδο της χαράδρας βρισκεται ένας μύλος και στην άλλη άκρη της ύψώνεται ό δήθεν γοτθικός πύργος, ό όποιός δέν είνε τίποτε άλλο παρά ή έρειπωμένη κατοικία ενός Τούρκου Αγά. Στη μέση πάλι της χαράδρας σώζονται τά έρείπια ενός άρχαίου ύδαγωγείου.

Η θεά που άπλώνεται κάτω απ' τόν πύργο του Αγά είνε γοητευτική. Προστατευόμενος από τους άνέμους από δυό όμορφες βουνοσειρές με όμορφάτα χρώματα, έχει μπροστά του μια χαράδρα τόσο μεγάλη, ώστε θα μπορούσε κανείς να την άποκαλέσει βαθεία κολλάδα. Μακριά φαίνεται ή Άρσινόπη και πιο μακριά άκόμη ή θάλασσα και τά νησιά.

Τά χωριά Πατήσια, Μαροδοί και Κηφισιά, σκορπισμένα έδώ κ' εκεί στο δρόμο, με όμορφες έπαύσεις όλόγυρά τους, δείχνουν τις προόδους των Έλλήνων στα ζητήματα της κατοικίας και των άνέσεων.

Σαν βράδυασε, ξαναγύρισα στο Μονομάτι από τό Μενίδι, τις άρχαίες Αχαρνές, την πατρίδα του μεγάλου Αριστοφάνους, και από τό όμορφότατο και καθαρότατο χωριό Κοκκινούδα. Όλα τά χωράφια γύρω είνε καλλιεργημένα κ' ή έλιές που φερνώνουν άφθονες εκεί, έχουν τό όμορφότερο φύλλωμα απ' όλες της Άττικής. Κάθε τι δείχνει εκεί την εργατικότητα των Έλλήνων. Λίγο πιο πέρα βρισκεται τό χωριό Ηράκλειο, ή τελευταία απ' τις βουναρικές άποικίες, που ή Κυβέρνησις ζήτησε να εγκαταστήσει στην Ελλάδα. Η γερμανική ράτσα είνε μά ράτσα δραστηρία, φίλεργη κ' έντιμη, μά ούτε τά έλαττώματά της, ούτε τά προτερημάτά της τακιάζουν με τά έλαττώματα και τά προτερήματα των Έλλήνων. Έτσι οι Γερμανοί ζουν μεταξύ τους, διατηρώντας όλες τις συνήθειες και χωρίς να έξασκουν καμιά έπίδρασι στόν ελληνικό πληθυσμό. Νοσταλγούν πάντα την πατρίδα τους και μόλις άποκατασταθούν κάτω, ξαναγυρίζουν σ' αυτή. Γ' αυτό όλοι οι γερμανικοί συννομισμοί διαλύθηκαν, όπως άσφαλώς θα διαλυθί έπειτα από λίγα χρόνια κ' ό συννομισμός του Ηρακλείου. Ίδούθηκε πρό τριών έτών, έντελώς άνοργάνωτα βμας. Έδωσαν σε μερικές βαναυσκές οικογένειες, όλωσδιόλου Ξένες προς την καλλιέργεια της γης, ένα σπιτάκι, άλογα για τά χωράφια και σπόρους για να σπείρουν. Μά τά σπία ήσαν κακοχτισμένα, πολύ μικρά για μία οικογένεια, χωρίς σταθμό και άποθήκη για τη συγκομιδή. Τά άλογα ήταν πάλι γέριμα ή αδύνατα, χρειάζόντουσαν πολλή τροφή για να εργαστούν, κ' έπειδή οι άποικιοι δέν είχαν για να τά θρέψουν παρά τό λιγοστό χορτάρι των κάμπων, τ' άφρασαν να ψοφήσουν. Έπίσης οι σπόροι τούς δόθηκαν πολύ άφρά κ' έτσι δέν μπόρεσαν να σπείρουν τη χρονιά εκείνη.

Τό χειρότερο βμας απ' όλα ήταν ότι ό Βαναρός, στόν όποιο ή Κυβέρνησις είχε άναθέσει την έπιστοσία του πληθυσμού, άρπαζε τό ταμείο του και τό έσκασε για τη Γερμανία.

Έφτόσε έδωσαν στους Ηρακλειώτες, αντί για άλογα, βάρδια, κ' έτσι ή καλλιέργεια της γης πήγε κάτω καλύτερα.

